

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Origenes

Rothomagi, 1668

Deinde postquam dixit [Origenes] se volumina quatuor in pauca Euangelii
verba absoluisse, adjungit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-19358

EΚ ΤΟΥ

E QUINTO TOMO

ε.κ. 71 Πέμπτη ἑρμηνεία τῶν κειμένων Ἰωάννου.

In Iohannis Evangelium.

Eis 3 προσέμου.

In Praefatione.

Eodem interprete.

Επει μὴ ἀκούσθητε ὁ λόγος ἀποστόλου Α
 πὸς ἡμᾶς ἔρχομαι ὡς ἄγγελος ἔρχομαι
 καὶ ἐπιτρέψω τὰ πολλὰ τοῦ λόγου καὶ τὰ
 πρὸς ἐκκλησίαν ἄλλοις, ἐγὼ ἐκκλινῶ πρὸς
 καὶ μὴ, ἐπεὶ οὐκ ἔστιν ἡμεῖς τὸ πρὸς ἡμᾶς
 ὅτι τὸ γράφει ἐπὶ τὰ διὰ ἐαυτοῦ ἐπιτελεῖται
 καὶ πρὸς κινήσει, οὐκ ἔστιν ἡμεῖς ἀλλ' ἐμὲ
 ὑπὸ τῆς γραφῆς ἀποστόλου τὰ πολλὰ ποιῶν
 βιβλία. οἱ γὰρ ἐν τῷ ἐκκλινῶ σολομῶν
 ἢ μου φησὶ γὰρ τὸ ποιῶν βιβλία πολλὰ. ὅτι
 ἐστὶν πνευματικὸς καὶ μὴ ἐστὶν κατὰ σάρκα. Β
 ἡμεῖς γὰρ εἰ μὴ ἐξ ἡμῶν πνευματικῶν καὶ
 ἐπὶ ἡμῶν ἀποφῆναι λέξις ἢ πνευματικῶν ἀποφῆναι,
 ἀποφῆναι πνευματικῶν, μὴ φησὶ ἀποφῆναι
 οἱ ποιῶν βιβλία πολλὰ.

Q uoniam non contentus id absenti-
 tis mei causa tibi operis sumpsisse,
 ut mihi secundum Deum monitor esses
& laboris exactor, postulas etiam ut pro
 meo in te officio, multa elaborarem: ego
 laborem fugiens & eo periculo circum-
 fessus quod à Deo impendet iis, qui ad
 scribendum in divinas literas sese contu-
 lerunt, Scripturas patrocinio tueri me
 possim multos libros scribere recusans.
 Sic enim in Ecclesiaste Solomon: *Fili mi,*
cave ut multos libros conscribas: non est fini-
nis, & multa medicatio carnis defatigatio est.
 Nos enim, nisi sensum abstrusum, & no-
 bis adhuc obscurem proposita illa Solo-
 monis habet sententia, præceptum id
 penitus perferimus, qui non cavimus
 ne multos libros conficeremus.

Ecc. 12. 11.

Εἶπε εἰπὼν ὡς εἰς ὀλίγα τῶν διαθηκῶν ῥητὰ
 πέντε αὐτὰ διήγησάμην ὑμῖν, ὅτι φέρει.

Deinde postquam dixit [Origenes] se volu-
 mina quatuor in pauca Evangelii
 verba absoluisse, adjungit.

Ὅσον γὰρ ἐπὶ τῆ λέξει δύο σημαίνονται ὡς ἔ-
 ῃ μου φησὶ γὰρ τὸ ποιῶν βιβλία πολλὰ, ἐν
 καὶ ὅτι εἰ δὲ κατὰ σάρκα βιβλία πολλὰ, ἔπειτα
 δὲ ὅτι εἰ δὲ πνευματικῶν βιβλία πολλὰ, καὶ εἰ
 μὴ ὁ προσέμου, πρῶτος ὁ δεύτερος. εἰ ὁ ὁ
 δεύτερος, ὁ πρῶτος ὁ δεύτερος. πρὸς ἐμὲ ἔ-
 ρωτησεν * ὁ δεύτερος μαρτυρῶν μὴ εἶναι ποιῶν βι-
 βλία πλείονα ἢ ἀποστόλου ἢ πρὸς ὁ νῦν ἡ-
 μῖν ἀποφῆναι ἱσχυρίζεται, ὅτι τὸ ἔχει σοὶ ὡς
 ἀποστόλου ὁ ῥητὸν * καὶ ἀποφῆναι ὁ προσέ-
 μου, ὅτι τὸ μὴ εἶναι ἄλλοις πολλὰ βιβλία
 συντάξοι ἑρμηνείας, καὶ ἄλλοις πρὸς ὁ
 εἶναι τῶν κατὰ τὰς συντάξεις αὐτῶν ἐπιτελεῖται
 πρὸς ἄλλοις ἀποφῆναι τὰ ἀποφῆναι
 ἀποφῆναι σοὶ καὶ τὰς τὸ πρῶτον ἀποφῆναι
 τῶν λέξεων πρὸς ὁ εἶναι ἐπὶ ἡμῶν ἐμμελέρι-
 στας. ἀλλ' ἐπὶ * τὸν γράφον ἰσχυρίζεται δὲ
 εἶναι τὸν, μὴ ἀποφῆναι ἑαυτῶν ἀποφῆναι
 ἀποφῆναι, ὅτι τὸ πρῶτον τὸν λέξιν
 ἐξελήφεναι, ἢ ἀποφῆναι, μὴ τὸν φησὶ
 ἀποφῆναι μοι ἀποφῆναι ἀποφῆναι, ἢ ῥητ.

Quantum enim ex ipsa dictione con-
 jicere licet, duo significantur his verbis:
Fili mi, cave multos libros conficias: primum
 quidem, non esse habendos multos li-
 bros, alterum, non esse multos com-
 ponendos: & nisi primum, plane secun-
 dum; si verò secundum, non primum
 omnino, praterquam quod utrinque do-
 ceri videmur non esse complures libros
 conficiendos. Poteram autem ad id quod
 nobis sub aciem sermonis venit, adha-
 rescens, ad te Scripturæ dictum excusa-
 tionis loco mittere, & confirmata re ex
 eo quod neque sancti multorum libro-
 rum compositioni studuerint, desinere
 deinceps subjungere commentarios juxta
 foedus inter nos in initum ad te transmit-
 tendos; & tu fortasse illo dicto Scriptu-
 ræ commotus id mihi in posterum conce-
 sisses: sed quoniam Scripturæ cum re-
 cta mente & conscientia excutiendæ sunt,
 nec temere gaudendum quasi eas intelli-
 ligas ex eo quod nudam dictionem per-
 ceperis, rem non prolato, nec, quæ
 mihi videtur suffragari, defensionem af-

* καὶ δι-
 ἔμω

* καὶ ῥη-
 ῥητ

fero, qua uti contra me possis, si prae-
 ter pactum aliquid fecero. Ac primum
 quidem, quando dicitis illis historia con-
 sentire videtur, cum nemo sanctorum
 plures commentarios ediderit, nec mul-
 tis libris sensa sua exposuerit, de hoc
 disputandum est. Qui vero reprehendet
 quod ad plura scribenda me accingam,
 Mosem talem ac tantum virum, quinque
 solos libros reliquisse dicet.

Ασμο αὐ κατ' ἑμὸν, εἰ πρὸς τὰς συνήθεις
 ποιήσαιμι ᾠδῶν τῶν κατὰ τὸν ἑσπέρου
 τῆ λέξι σωμαροβίην ἢ ἰσορῶν, ὡς ὁ δὲ
 λῶν ἐκδεδωκὸς συντάξι πλείονας, ἢ ἐν
 πολλῶν βιβλίοις τὸν νοῦν αὐτῶ ἐκπιπέμῃς, πε-
 ρεὶ τῶν λεκτέων· ὁ δὲ ἔγραψάν μοι εἰς σωτη-
 ρίαν πλείονας ἐργασίῃ τὸν τοικαῖον μυστικῶν
 φησὶ πέντε μόνας βίβλους κατὰ λέγονταί.

EX EODEM TOMO QUINTO
 COMMENTARIORVM
 IN IOHANNEM.

Interprete HENRICO VALESIO.

IS vero quem Deus idoneum reddidit, B
 qui Novi Testamenti minister esset,
 non litera, & verbis tenus; sed Spiritus
 ipse; Paulus scilicet, qui ab Hieroso-
 lymis & finitimis locis usque ad Illyri-
 cum Evangelium adimplevit, non om-
 nibus Ecclesiis, quas docuerat, scripsit
 sed & iis quibus scripsit, paucas admo-
 dum lineas exaravit. Petrus autem cui
 tanquam fundamento superstructa est
 Ecclesia Christi, adversus quam nec ipsa
 inferorum porta praevaliturae sunt, unam
 dumtaxat omnium consensu receptam
 reliquit Epistolam. Concedamus vero &
 secundam ejus esse: de hac enim ambi-
 gitur. Iam vero quid dicendum & de eo,
 qui in sinu Christi recubuit, Ioanne?
 Qui quidem vnum reliquit Evangelium,
 tametsi fateatur tot se libros scribere
 potuisse, quot nec orbis ipse terrarum
 posset continere. Scripsit praeterea Re-
 velationem; iussus filere, nec septem
 tonitruum voces perscribere. Scripsit e-
 tiam Epistolam admodum brevem. Sed
 concedamus si placet, & secundam, &
 tertiam ab illo scriptas esse; neque enim
 has genuinas illius esse omnes consentiunt.

Ὁ δὲ ἰωαννοῦς ἐξ ἁγίου γενέσθαι τῆς
 κενῆς ἀποστόλης, ἢ γραμμάτος παύ-
 λου. ὁ πληρωτικὸς ὁ βιαζέλιον ἀπὸ ἱερο-
 σαλήμ, καὶ κέρκι μέχρι τῆ ἰλλυρικῆ, ὡς ὁ
 πάσαις ἐγραψάν ἄς ἐδίδαξεν ἐκκλησίας. ἔ-
 γρη καὶ ἄς ἐγραψάν, ὁλίγους εἰς τὴν ἐπι-
 πέρος ὁ ἐφ' ὅ οὐκ ἐδιδάξατο ἢ χριστοῦ ἐκκλησία,
 ἢς πύλαι αἰῶν καὶ κερκοῦσι, μίαν ἐπιστολὴν
 ὁμοιομορμύλιον κατὰ λέγονται. ἔγω δὲ καὶ δὴ-
 τέων ἀμφιβολοῦμαι γὰρ. τί δὲ πρὸς τὸ αἰ-
 περόντος λέγει ἐπὶ τῷ ἁγίῳ ἰωάννῃ
 ὅς βιαζέλιον ἐν κατὰ λέγονται, ὁμοιομορμύ-
 λου ἰσορῶν πρὸς τὴν πρῶτην, ἢ ὡς ὁ κόσμος γε-
 μήσαι ἐδιδάξατο. ἐγραψάν ὁ καὶ τὴν ἀποκαλύψαν,
 κελυβοῦσι συντάξι, καὶ μὴ γραψάν τὸς τῶν
 ἐπὶ τῶν βιβλίων φωνῶν. κατὰ λέγονται δὲ καὶ
 ἐπιστολὴν πρὸς ὁλίγους εἰς τὴν. ἔγω δὲ καὶ
 δὴ-τέων, καὶ πρὸς τὴν, ἐπὶ ὅ πρῶτος φωνῶν
 οἱ ἁγίους ἐπὶ τῶν. πλείονας εἰς τὴν
 ἀμφοτέρωθεν ἐκαστῶν.

Deinde Prophetis & Apostolis enumeratis,
 quorum singuli pauca, sed neque pauca
 conscripserunt, addit postea
 [Origenes.]

Εἶτα ἀποφθιμισαῖμος παρὰ φωνῶν καὶ
 ἀποστόλων, ὁλίγα ἐκάστου, ἢ ὡς ὁ
 ὁλίγα γραψάντος, ἐπὶ τῶν
 καὶ τῶν.

Interprete IOHANNI TARINO.

Hareo deinde ac caligantibus oculis
 vertigine astuo, ne tibi obtemperans
 non obedierim Deo, neque sanctos sim
 imitatus, nisi jam propter vehementiam

Ἰλιθίαν μοι ἐπέρχεται σκοποδιάνη, μὴ
 ἄρα πειθαρχῶν σοὶ ὅτι ἐπιταρξῆσαι θεῷ, ἐδὲ
 τῶν ἁγίων ἐμιμησάμεν· εἰ μὴ σφοδρῶς ἐπι-
 νω